

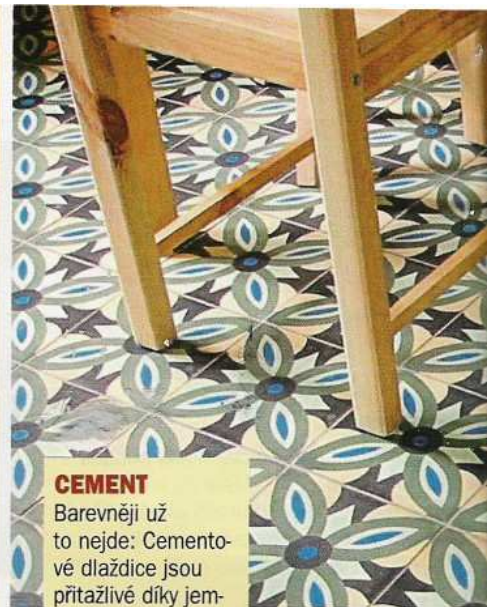
BYDLENÍ

PRAKTICKÉ

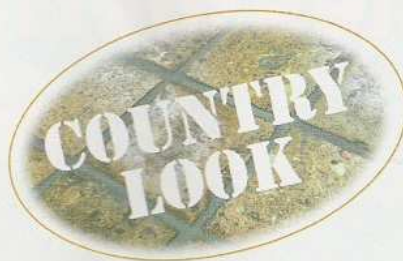
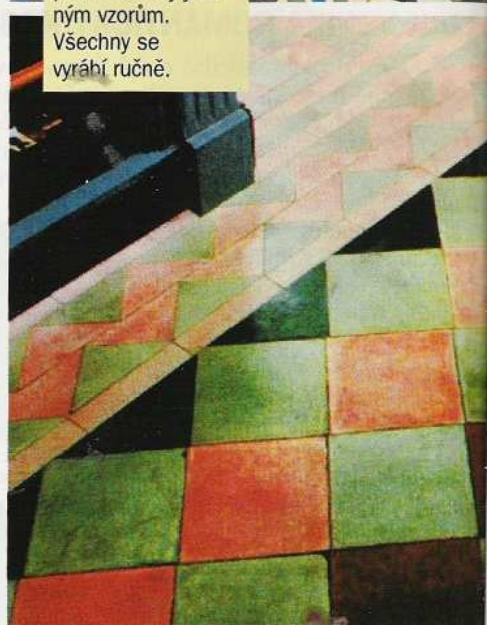
COTTO

Terakotová dlažba má vzhledem k použitému druhu hlíny klasické červené zbarvení. Formáty zpravidla nepřesahují 30x30 cm.

CEMENT

Barevněji už to nejde: Cementové dlaždice jsou přitažlivé díky jemným vzorům. Všechny se vyrábí ručně.

Na dovolené obdivujeme barevné dlažby na podlahách, doma nás pak přivítá krémově bílá nuda. Dá se to změnit: Terakotová či mramorová dlažba přinese do vašeho domu kousek opojné středomořské atmosféry.

Dlažba v

Syté červené odstíny, teplá žlutá nebo barevná mozaika, patina a stopy opotřebení po dlouholetém intenzivním využívání – to jsou hlavní znaky terakotových (Cotto), cementových a mramorových dlažeb, které jsou typickou podlahovou krytinou v zemích podél Středomořského moře. Díky výrazným barvám a vzorům se podstatnou měrou podílí na tom, čemu v našich zeměpisných šířkách říkáme „středomořský styl bydlení“ a co se stále častěji pokoušíme napodobovat i u nás. Proč se tyto podlahy ve zmíněných oblastech prosadily? Důvod je jednoduchý: Surový materiál, například hlína a mramor, se zde vyskytoval v téměř neomezeném množství a pracovní síla zde byla vždy velmi levná.

STARÝ MRAMOR

Mramorová dlažba s umělou patinou. Mramor má nejtvrší povrch ze všech vyobrazených dlažeb.

jížním stylu

Naopak najdeme více důvodů, proč se tyto podlahové krytiny u nás dosud neprosadily ve větší míře. Ceny za metr čtvereční terakotové dlažby začínají tam, kde končí ceny kvalitních napodobenin z pálené kameniny. Současně u nás většině výrobcům jednoduše schází odvaha k výraznější barevnosti. A za třetí je pokládání těchto podlahových krytin považováno za velmi obtížné.

Na následujících stránkách se pokusíme vyvrátit alespoň třetí zmíněný bod. Příznáváme, pokládání středomořských dlažeb není zcela jednoduché, protože se jejich povrch musí ošetřit různými impregnačními prostředky proti tekutinám všeho druhu. Z řemeslného hlediska však jejich pokládání není

o mnoho náročnější než lepení klasických dlaždic ze stavebního hypermarketu. S ohledem na průběh spár máte naopak mnohem volnější ruce, protože hrany a rozměry terakotových dlaždic jsou poměrně nepravidelné.

Díky tomu se při jejich pokládání vůbec nemusí používat malé bílé křížky, které mají zaručit rovnoměrnost spár u klasických dlažeb. Terakotové podlahy však mají i jednu značnou nevýhodu: když se vtlačí do silné vrstvy lepidla, trvá až čtyři týdny, dokud desky zcela nevyschnou a dají se dále zpracovávat.

Po tuto dobu se na plochu nesmí vstupovat – staveniště je tedy po dobu jednoho měsíce zcela nepřístupným místem.

Profil nejkrásnějších dlaždic

COUNTRY
LOOK

TERAKOTOVÉ DLAŽDICE

I když pokládání terakotových, mramorových a cementových dlaždic není o moc obtížnější než lepení jiných druhů dlažeb, přesto však tyto materiály mají své specifické vlastnosti. Čím lépe tyto materiály znáte, tím lépe vám půjde práce od ruky a tím krásnější bude i její celkový výsledek.

Na rovinu přiznáváme, že se v současnosti již začaly vyrábět poměrně zdařilé napodobeniny terakotových dlaždic z pálené kameniny (sloupec dlaždic na obr. nahoře). Tyto dlaždice jsou povrchově ošetřené, absolutně vodotěsné, lepí se do tenké vrstvy lepidla a navíc jsou výrazně levnější než originál. Šarmem, živým vzhledem a pozvolna vznikající patinou pravých terakotových dlažeb se však tyto materiály bohužel nevyznačují.

Terakotové dlaždice jsou vyrobené z pálené hlíny. Teploty vypalování se pohybují kolem 900 °C, což je poměrně nízká teplota. V některých jihoevropských oblastech se terakotové dlaždice často pouze suší na přímém slunci. Následkem nízkých teplot při výrobě je velmi porézní povrch, díky kterému je taková dlažba sice velmi příjemná na chození, ale také bohužel velmi nasává vodu a jiné tekutiny. Po položení terakotové dlažby se proto musí její povrch důkladně ošetřit, což je poměrně zdoluhavý proces (nikoli však obtížný). Některé obzvláště krásné druhy terakotových dlaždic se tvarují postaru, tedy ručně. Takové dlažby působí dokonale autentickým dojmem, rozměry jednotlivých dlaždic se však v tomto případě mohou značně odlišovat. Ručně tvarované terakotové dlaždice se proto musí pokládat do středně silné vrstvy lepidla, což neznamená nic jiného, než že se lepidlo musí na podklad nanášet ozubenou špachtlí se zuby o velikosti 10 mm (na rozdíl od špachtlí se 6 až 8 mm

velkými zuby pro pokládání klasických keramických dlaždic). U obzvláště tlustých a nerovných dlaždic se dokonce doporučuje tzv. kombinovaná metoda, při níž se lepidlo nanáší na podklad i na spodní stranu dlaždic. K lepení se mimochodem dají použít pouze cementy s příměsí vulkanického tuhu nebo speciální výrobky se sníženým obsahem vápna. Pokud si tuto práci chcete ušetřit, pak se pochopitelně můžete rozhodnout pro průmyslově vyráběné a povrchově ošetřené terakotové dlaždice. Tyto materiály se pokládají o něco snadněji, jejich vzhled je však částečně ochuzen o šarm a atraktivně působící „nedokonalost“ ručně tvarovaných terakotových dlaždic.

CEMENTOVÉ DLAŽDICE

Cementové dlaždice jsou poměrně neznámou podlahovou krytinou. Tyto materiály se nevyrábějí pálením v pecích, ale lisují se ze směsi, která mimo jiné obsahuje mramorový prach a minerální granulát. Typickou barevnost těmto dlažbám dodávají barevné pigmenty, které se společně s dalšími přísadami plní do ručně tvarovaných forem. Cementové dlaždice se dodnes vyrábějí převážně ručně a většinou pocházejí z Maroka. Cementové dlaždice mají díky zvláštnímu způsobu výroby vložení měkký povrch, který je z uživatelského hlediska velice příjemný. Povrch je zároveň hladký, ale přitom velmi porézní, takže se dlažba po položení musí důkladně naimpregnovat proti vlhkosti (viz následující strana). Nabídka vzorů a barev je neuvěřitelně rozmanitá. K dodání je 36 barev a více než 300 vzorů, výrobce navíc dokáže na

přání vyrobit i vaše vlastní kreace. Cementové dlaždice se vyznačují výrazně nerovnější zadní stranou než dlaždice z kameniny (viz obr. dole), a proto se musí stejně jako terakotové dlažby pokládat do středně silné vrstvy lepidla tzv. kombinovanou metodou (lepidlo se nanáší na podklad i na spodní stranu dlaždice).

PŘÍRODNÍ KÁMEN

Příroda nám dává na výběr ohromné množství materiálů: žula, mramor, pískovec, břidlice, porfyry atd. Skutečně středozezemním charakterem se však vyznačuje především mramor. Mramorové podlahové desky (ve formátech od 1x1 cm do 60x60 cm) se po rozřezání obrousí proudem písku, zakonzervují se a naimpregnují horkým voskem. Desky se tedy prodávají již povrchově ošetřené a po položení se pouze setrou vlhkým hadrem. I v tomto případě však můžete narazit na povrchově neošetřené varianty, které musíte voskem napustit sami. Zvláštním případem jsou výrobky v úpravě Cotolli. Jedná o mramorové desky menšího formátu (20x20 cm), které se upravují v ohromné válcové míchačce společně s vodou a křemenným pískem. Dlaždice při tomto opracování získají oblé hrany a záměrně popraskaný povrch, který dlažbě dodává téměř pravěký vzhled.

Mramorová dlažba se dá díky malé tloušťce materiálu (asi 10 mm) pokládat do tenké vrstvy lepidla. Dlažby typu Cotolli by se měly pokládat se širšími spárami (8 až 10 mm), protože hrany jednotlivých dlaždic nejsou dostatečně rovnoměrné. Důležité: Lepidlo, spárovací hmota a také silikonový tměl pro obvodové spáry musí být určené pro přírodní kámen. Kdyby totiž tyto hmoty obsahovaly příliš mnoho vápna, objevily by se na povrchu dlažby nevzhledné povlaky.

Pokládání není těžké

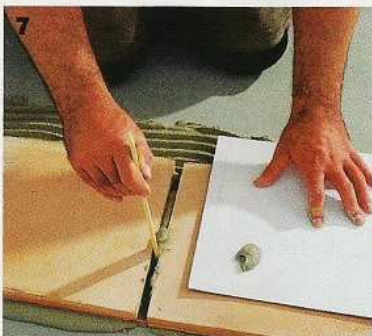
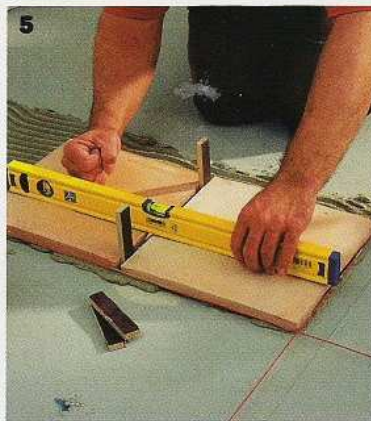
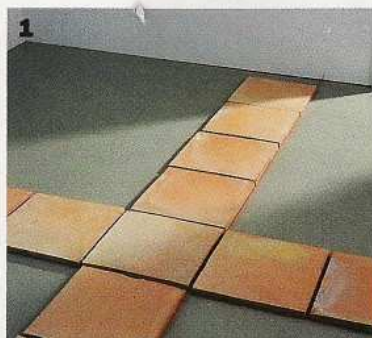
Pokládání terakotových dlaždic není těžší, ale spíše zdlouhavější než pokládání klasických dlažeb. Pokud se rozhodnete položit ve svém domě mimořádně krásné, ručně tvarované a povrchově neopracované exempláře, pak máte na výběr ze dvou možností. Buď dlaždice položíte v povrchově neošetřeném stavu a naimpregnujete je později (o pracovní krok navíc), nebo povrch jednotlivých dlaždic naimpregnujete předem a položíte je později (časově náročnější řešení). U druhé možnosti musíte brát ohled na to, že naimpregnovat se smí pouze horní plocha dlaždic, nikoli jejich hrany. V opačném případě by spárovací hmota nemohla k hranám dostatečně přilnout.

Terakotové dlažby se pokládají do středně silné vrstvy lepidla, což u každé dlaždice vyžaduje použití vodováhy. Šířka spár musí vzhledem k nerovnoměrným hranám dlaždic činit přinejmenším 12 mm.

ČISTÉ ŘEŠENÍ

Firma Knauf vyrábí speciální tekutou spárovací hmotu, která je ideální pro spárování širokých a nepravidelných spár v dlažbě. Hmota se ve spárách automaticky rozprostře. Když tmel trochu ztuhne (zhruba 30-45 minut), odřízne se jeho přečnívající část zednickou lžící a zarovnané spáry se otřou vlhkou houbou. Výhoda: Odpadá zdlouhavé odstraňování cementových nánosů.

1 Než se pustíte do lepení, dlaždice nejprve provizorně rozložíte podél vymezených os místnosti. Můžete tak předem určit, ve kterých místech se budou dlaždice muset rezat a jak velké tyto přřezy budou.

2 Lepidlo na dlaždice rozmíchejte pomocí speciální násady na vrtačce. Lepidlo by mělo mít poměrně tuhou konzistenci, aby se dala upravovat výška jednotlivých dlaždic. Počkejte zhruba pět minut a potom lepidlo ještě jednou promíchejte.

3 Dlaždice začněte pokládat od průsečíku obou os směrem ke stěně. Osy si vyznačte pomocí napnutých provázků, které musí být umístěny zhruba 5 mm nad úroveň budoucí dlažby.

4 U terakotových dlaždic, které mají velmi nepravidelné tvary, se lepidlo nanáší na podklad i na zadní stěnu dlaždic. Celková vrstva lepidla by měla být přibližně 15 mm silná. Na takto silné vrstvě lepidla se dají bez problémů překlenout i poměrně výrazné nerovnosti v podkladu.

5 Při lepení průběžně kontrolujte výšku dlažby pomocí vodováhy.

6 Rovnoměrná vzdálenost mezi dlaždicemi se zajistí pomocí odřezků z 12 mm silné

dřevěné lišty. Odřezky si pochopitelně připravte před pokládkou dlažby.

7 Když je první řada dlaždic položena, očistěte okraje dlaždic od zbytků lepidla. Přebytkové lepidlo pokládejte na kus tvrdého papíru nebo dřevovláknité desky.

8 Stejným způsobem se dlažba přilepí po celé ploše. Před vyspárováním dlažby potřete povrch dlaždic speciálním přípravkem, který zabrání tomu, aby spárovací hmota na dlažbě zanechala špatně odstranitelné stopy.

9 Spáry mezi dlaždicemi jsou poměrně široké. Spárovací hmota se proto nejprve nanese pomocí malé zednické lžice.

10 Teprve poté se tmel definitivně vetře do spár gumovou stěrkou. Stěrku vedte úhlopříčně ke směru dlažby. V opačném případě byste hmotu vytlačili z příčných spár.

11 Spáry rovnoměrně uhladte pomocí mokré houby. Přebytkový materiál setřete.

12 Po zaschnutí spár dlaždice důkladně očistěte přípravkem na odstranění zaschlých cementových nánosů. Pozor! Při práci musíte bezpodmínečně použít rukavice.

Správné ošetření dlažby

Terakotové, cementové a mramorové dlažby vyžadují starostlivou péči, která začíná vzápětí po pokládce. Kdyby se totiž ihned přistoupilo k vyspárování dlažby, což je u normálních dlaždic obvyklé, měli byste potom velké problémy s odstraňováním vzniklých cementových nánosů. Proto se nejprve musí všechny dlaždice pečlivě naimpregnovat a ošetřit speciálním prostředkem proti případným cementovým skvrnám (např. Fleckstop), aby cement obsažený ve spárovací hmotě nemohl proniknout do povrchu dlažby.

Všechno, co potom následuje, je víceméně věcí vašeho osobního vkusu. V zemích původu se terakotové dlaždice ošetřují obyčejným olivovým olejem, který dlažbě dodá dostatečnou odolnost proti vodě a slabším mýdlovým roztokům. Pokud u své nové podlahy předpokládáte vznik odolnějších skvrn, například od červeného vína nebo oleje, pak by se dlažba měla nejprve několikrát napustit přípravkem proti skvrnám a nakonec přetřít vhodnou politurou (cementové dlaždice) nebo voskem (terakota nebo mramor). Celkové obnovení této impregnace by se mělo stát součástí vašeho každoročního velkého úklidu. K pravidelné údržbě podlahy bohatě stačí pravidelné vytírání, všechny čisticí prostředky s obsahem kyselin jsou však zcela tabu. Na čištění odolných a ohraničených skvrn výrobci nabízejí speciální čisticí prostředky. Při pravidelném mytí podlahy můžete přihlížet tomu, jak se na vaší stylové dlažbě vytváří krásná patina.

Jednoduché naolejování je zcela dostatečným způsobem povrchového ošetření terakotových dlaždic. Impregnace se musí každý rok obnovovat.

CEMENTOVÉ DLAŽDICE

Povrch cementových dlaždic se před vyspárováním musí napustit ochranným prostředkem proti skvrnám (zde např. Lithofin) (1), aby se z dlažby daly bez problémů setřít zbytky spárovací hmoty. Důležité: Ochranný prostředek nesmí na dlažbě „přischnout“, případné kapky se musí okamžitě odstranit (2). Po vyspárování a důkladném očištění dlažby se nanese druhá vrstva ochranného prostředku proti vzniku skvrn. Následná vrstva politury se na dlažbu nanáší pomocí leštícího přístroje s bílým leštícím kotoučem (3), dokud povrch nezíská sametový lesk. Při každém mytí podlahy pak stačí přilít do vody trochu ošetřujícího prostředku.

MRAMOR

Také povrch mramorových dlažeb se před vyspárováním musí napustit ochranným prostředkem proti vzniku skvrn (1). Po vyspárování se plocha důkladně vyčistí a opláchně vodou. Následuje nanesení druhé vrstvy prostředku proti skvrnám. Potom se na povrch dlažby nanese kartáčem nebo leštícím strojem impregnační vosk (2). Po vyleštění podlahy se barevnost mramorových desek vyjeví v celé své kráse (3). Krásná patina se na mramorových podlahách vytvoří teprve po několika desítkách let. Při pravidelném mytí podlahy přidávejte do vody trochu ošetřujícího prostředku.

